stedenbouw onderzoek en landschap OD205

GEMEENTE GORINCHEM
beeldkwaliteitplan Zandvoort, Lingewijk

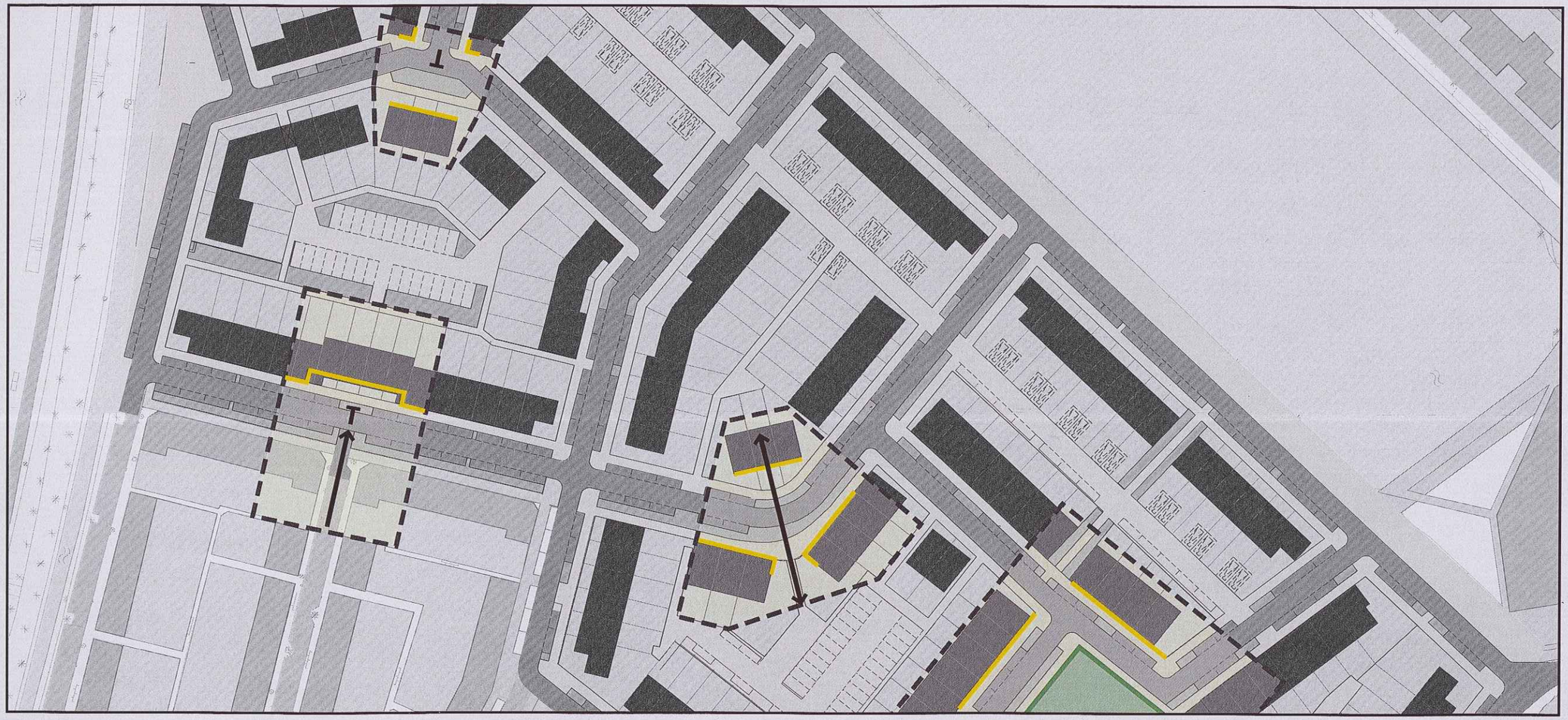

maart 2011
2180-7000

INHOUD

1.	**INLEIDING**	3
2.	**HUIDIGE SITUATIE**	5
2.1	Zandvoort Midden en Zuid	5
2.2	Zandvoort Noord	5
3.	**STEDENBOUWKUNDIG PLAN NIEUW ZANDVOORT NOORD**	7
4.	**BEELDKWALITEIT ZANDVOORT**	11
4.1	Algemene Beeldkwaliteitscriteria	11
4.2	Stedenbouwkundige Ensembles	12
4.3	Gevel en goothoogte	14
4.4	Architectonische verbijzonderingen	16
4.5	Erfafscheidingen	18
4.6	Poorten	20
4.7	Boomstructuur	22
4.8	Verkeersruimte	24
4.9	Straatmeubilair	26

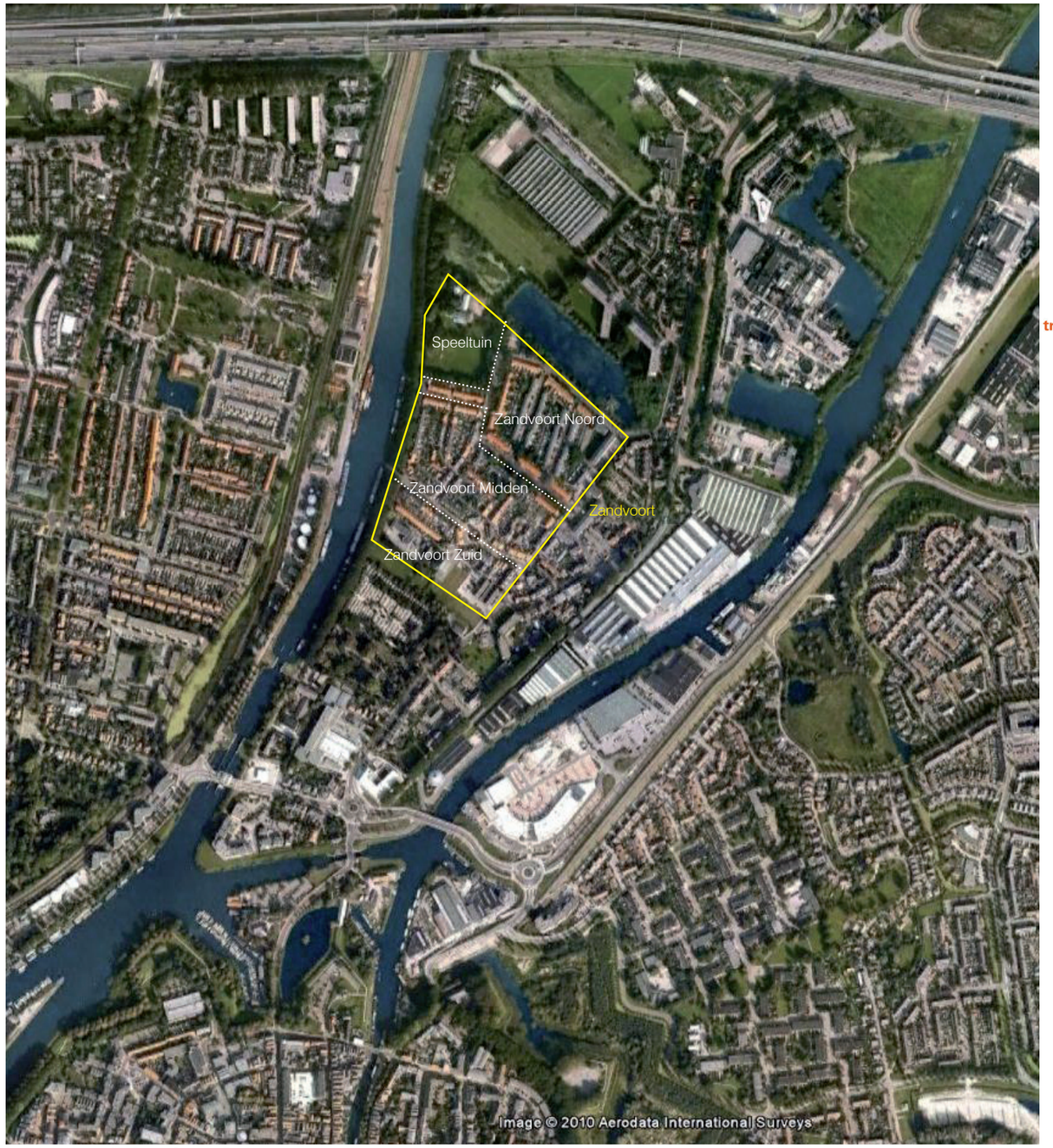

luchtfoto Lingewijk. Bron: Google Earth

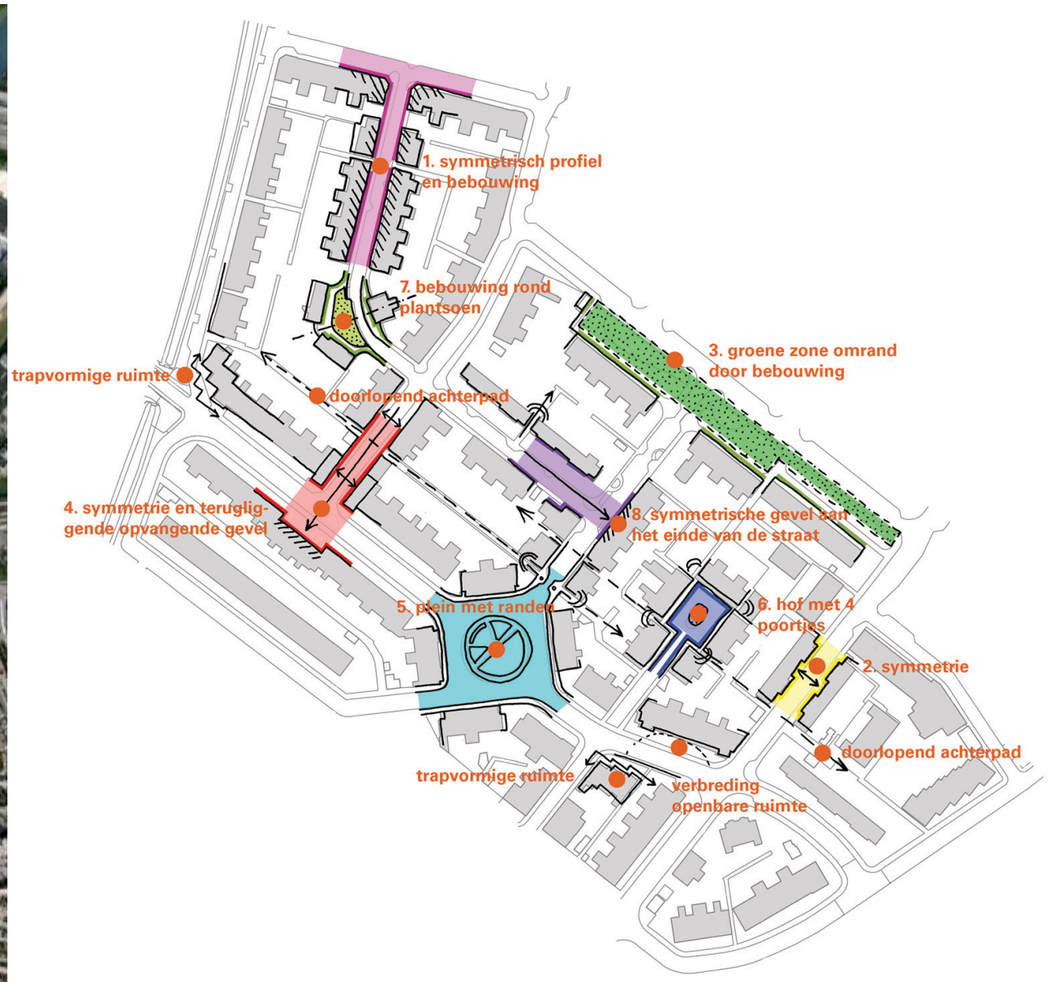

Analyse stedenbouwkundige ensembles
bron: Tuindorp Zandvoort, Lingewijk - fase 1
inventarisatie en analyse
OD205 stedenbouw, onderzoek en landschap

originele bouwtekening van het Tuindorp

1. INLEIDING

De gemeente Gorinchem werkt samen met woningcorporatie Poort 6 aan het nieuwe gezicht van Gorinchem. De Lingewijk, de oudste woonwijk buiten de vesting van de stad, is prioriteitsgebied. De woonbuurt Zandvoort is als onderdeel van de Lingewijk aangewezen als herstructureringsgebied.
De woningen en de buitenruimte voldoen niet meer aan de eisen van tegenwoordig. Veel van de woningen zijn te klein en/of behoeven renovatie, de parkeerbelasting in de buurt is te hoog en de openbare ruimte vertoont slijtage.

De woonbuurt Zandvoort is globaal te verdelen in drie deelgebieden met elk een eigen bouwperiode en –stijl.
Zandvoort Zuid en Zandvoort Midden vormen samen het oude tuindorp, tot stand gekomen in de periode van 1910 tot 1935. Het derde deelgebied betreft Zandvoort Noord en is gelegen tussen het tuindorp en de IJsbaan. Het gebied werd pas eind jaren 40 voltooid en kent dan ook zijn eigen bouwstijl.

In Zandvoort Midden en Zuid worden de woningen gerenoveerd en krijgt de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls.
In Zandvoort Noord zullen de woningen gefaseerd gesloopt worden en plaats maken voor nieuwbouw. De nieuwe buurt zal op een vanzelfsprekende wijze aansluiten op het bestaande tuindorp. De karakteristiek van tuindorpen en tuindorp Zandvoort in het bijzonder, vormen het uitgangspunt voor het stedenbouwkundig ontwerp.
De buitenruimte vormt de verbindende factor tussen nieuw en oud. Door de openbare ruimte een eenduidige inrichting te geven wordt tuindorp Zandvoort beleefbaar als een geheel. Ook moet de inrichting van de openbare ruimte de stedenbouwkundige opzet van Zandvoort als tuindorp versterken.

In 2005 is een uitgebreide inventarisatie en analyse uitgevoerd van tuindorp Zandvoort. Voor een volledig overzicht van de inventarisatie en analyse wordt verwezen naar het document: ‘Tuindorp Zandvoort, Lingewijk, Fase 1 inventarisatie en analyse’ d.d. 14 maart 2005.
Deze inventarisatie en analyse is, samen met het stedenbouwkundig ontwerp voor Zandvoort Noord, het uitgangspunt voor dit beeldkwaliteitplan.

De beeldkwaliteitsaspecten zijn onderverdeeld in twee onderdelen, te weten architectuur en openbare ruimte. Het onderdeel architectuur heeft alleen betrekking op Zandvoort Noord, het onderdeel openbare ruimte op zowel Zandvoort Noord als Zandvoort Midden en Zuid.
Het beeldkwaliteitplan zal als toetsingskader worden gehanteerd bij de verdere planvorming. Het dient als basis voor de architectonische uitwerking van Zandvoort Noord. Tevens dient dit beeldkwaliteitplan als onderlegger voor het nog op te stellen inrichtingsplan voor Zandvoort Noord ,Midden en Zuid, waarin de algemene principes per profiel en per locatie verder uitgewerkt worden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de ontstaansgeschiedenis en huidige situatie van Zandvoort Zuid, Midden en Noord toegelicht. Hoofdstuk 3 behandelt het nieuwe stedenbouwkundige plan voor Zandvoort Noord. Vervolgens komen in hoofdstuk 4 de beeldkwaliteitsaspecten aan bod. Eerst de algemene en stedenbouwkundige aspecten, vervolgens de aspecten op architectonisch vlak betreffende nieuw Zandvoort Noord en tenslotte worden de beeldkwaliteitsaspecten openbare ruimte voor Zandvoort Noord, Midden en Zuid behandeld.

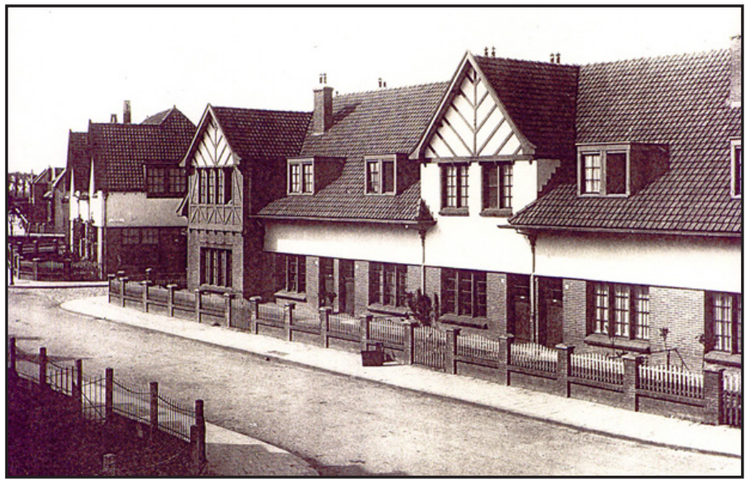

Historische foto’s net na de oplevering van het tuindorp

huidige situatie tuindorp Zandvoort en Airey-woningen Lingewijk

bestaande situatie Zandvoort Noord

2. HUIDIGE SITUATIE

2.1 Zandvoort Midden en Zuid

Het tuindorp Zandvoort is in de periode van 1910 tot 1935 tot stand gekomen, een periode die werd geïnspireerd door de engelse garden city's.
De stedenbouwkundige structuur van veel tuindorpen bestaat uit gebogen straten rond een centraal groen/waterelement. Enkele andere algemene kenmerken van tuindorpen zijn de aanwezigheid van parkachtig groen, een duidelijk herkenbaar centrum, stedenbouwkundige ensembles, symmetrie, doorzichten, pleinruimtes en bijzondere aandacht voor erfafscheidingen.

Stedenbouwkundige opzet

In vergelijking tot andere tuindorpen kent Zandvoort een bescheidenere opzet: het is kleiner, heeft geen centraal park of grootschalige structurerende groenelementen en ook de architectuur is bescheidener van opzet. Verder kent het tuindorp geen monumentale markante punten. Het is echter deze kleinschaligheid die tuindorp Zandvoort bijzonder maakt. Uit de inventarisatie en analyse zijn een aantal stedenbouwkundige ensembles naar voren gekomen, die tuindorp Zandvoort haar typische karakter geeft. Er is zorgvuldig gevarieerd met de beeldtaal zodat het een eenheid vormt ondanks haar kleine afmeting. De gebogen straten, symmetrische verbijzonderingen en de aaneenschakeling van stedenbouwkundige ensembles vormen met elkaar een bijzondere compositie.

Openbare ruimte

De Lingewijk en tuindorp Zandvoort als onderdeel daarvan maakt op het eerste gezicht een groene indruk. Toch voldoet de hoeveelheid groen niet aan de gestelde norm. Vooral aan aantrekkelijk gebruiksgroen is een tekort. Voor Zandvoort is nooit een groenplan opgesteld. Wel zijn de tuinen aangelegd op aanwijzing van de tuinarchitect Springer. De inrichting van de openbare ruimte in de wijk is verouderd en vertoont een aantal zwakke punten. De boombeplanting in de wijk is nog vrij jong en verkeert in een goede conditie. De samenhang tussen de stedenbouwkundige structuur en de groenstructuur is echter zwak. Dit geldt zowel voor de boombeplanting in de straten, als voor het groen dat zich concentreert in de open ruimtes.

De straatprofielen zijn smal en bieden weinig ruimte voor de voetganger. Door de hele wijk is het straatprofiel voor het grootste gedeelte gereserveerd voor autoverkeer in de vorm van rijbaan of parkeerplaats. De trottoirs zijn smal, gemiddeld 1,50m en op enkele plaatsen zelfs slechts 1,00m. Op een aantal plaatsen staan bomen in het trottoir, waardoor de vrije doorgang nog smaller is. Ook in de Lingewijk is een aantal maatregelen doorgevoerd om een maximum snelheid van 30km/u te bevorderen, bijvoorbeeld de aanleg van drempels. Deze maatregelen doen echter afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit.

De in relatie tot het aantal woningen benodigde parkeergelegenheid legt een grote claim op het openbaar gebied. De parkeercapaciteit in de bestaande wijk ligt op ca. 1 auto per woning. Dit is onvoldoende. In de avonduren is de wijk overvol. Binnen de wijk is vrijwel geen ruimte voor extra parkeergelegenheid. Eventuele oplossingen moeten vooral aan de randen gezocht worden.

Tot slot valt in het bestaande tuindorp op dat de grote diversiteit in de vormgeving van de parkeerplaatsen de beeldkwaliteit negatief beïnvloed. Rust en eenheid in vormgeving en materiaalkeuze zal de kwaliteit van de openbare ruimte ten goede komen.

Erfafscheidingen

Oorspronkelijk kende het tuindorp Zandvoort alleen muren als erfafscheidingen. Tegenwoordig treft men hierin veel meer variatie aan: muren en hagen van diverse hoogtes en hekwerken. In de Verschuringstraat en de Adriaan Daetselaarstraat wordt het beeld nog als vanouds bepaald door muren. Langs zijtuinen hebben bewoners de erfafscheiding verhoogd met schuttingen tot ca. 1,80 meter. Ook aan de voorzijde hebben veel bewoners hun grondgebied naar eigen inzicht afgeschermd. Hagen worden afgewisseld met diverse hekken, waardoor een diversiteit ontstaat die de beeldkwaliteit verzwakt, onder andere doordat de stedenbouwkundige structuur niet afleesbaar is.

Aan de achterzijden heerst een schuttingcultuur. De brandpoorten zijn over het algemeen breed. Daar waar de brandpoorten smaller en doodlopend zijn, kunnen onveilige situaties ontstaan en is het risico dat vuil zich ophoopt aanzienlijk groter.
Op enkele plaatsen zijn ook schuttingen aan de straatkant geplaatst. Deze punten zijn zwakke plekken in de beeldkwaliteit.

2.2 Zandvoort Noord

Het deelgebied Zandvoort Noord tussen het tuindorp en de IJsbaan werd pas eind jaren 40 voltooid en kent dan ook zijn eigen bouwstijl. Een deel van de woningen is gebouwd volgens de zogenaamde Airey-methode, waarbij veel voorwerk in de fabriek plaatsvond en de woningen op locatie snel in elkaar worden gezet. Dit had alles te maken met de grote bouwproductie die in het kader van de wederopbouw na WOII gerealiseerd moest worden.

In het gebied staan nu 133 eengezinswoningen en 32 appartementen.
De twee straten die door het gebied lopen, de Suzanne van Oostdijkstraat en de Willem van der Veldestraat, zijn geknikt wat ze een besloten karakter geeft. De buitenruimte is eenvoudig en sober. De overige straten betreffen de randen van het gebied. Ook deze zijn eenvoudig vormgegeven zonder veel groen, maar grenzen vaak wel aan grote open (groene) gebieden zoals het plantsoen langs de Abraham Bloemaart Corneliszstraat, het speeltuingebied en de IJsbaan.

Er is voor gekozen alle woningen, met uitzondering van de 7 recent gebouwde woningen aan de Van Hoornestraat, gefaseerd te slopen en een nieuw stedenbouwkundig plan voor Zandvoort Noord op te stellen.

Een deel van de speeltuin in het noordoosten behoort ook tot het plangebied. De speeltuin zal gedeeltelijk naar het noorden worden verplaatst en de huidige bebouwing zal vervangen worden door nieuwbouw.

bouwstenen tuindorp - stadsplattegrond

1

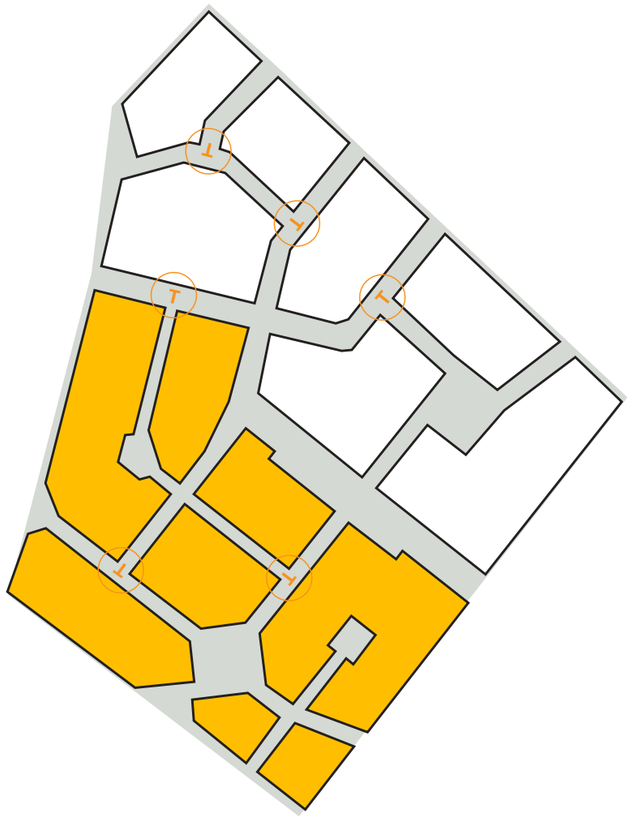

De basis van de plattegrond is geen rechthoekig raster met doorgaande zichtlijnen. De basis is een compositie van blokken die gedraaid ten opzichte van elkaar staan. T-splitsingen zijn hiervan het gevolg en de zichtlijnen worden begrenst.

2

Op het schaalniveau van de Lingewijk als geheel is de oost-west richting duidelijk aanwezig (het 'lood' in de Lingewijk); op het schaalniveau van de afzonderlijke buurten (het 'glas' in de Lingewijk) wordt deze richting vrijer ingevuld (slingerend of afbuigend tracé van straten).

3

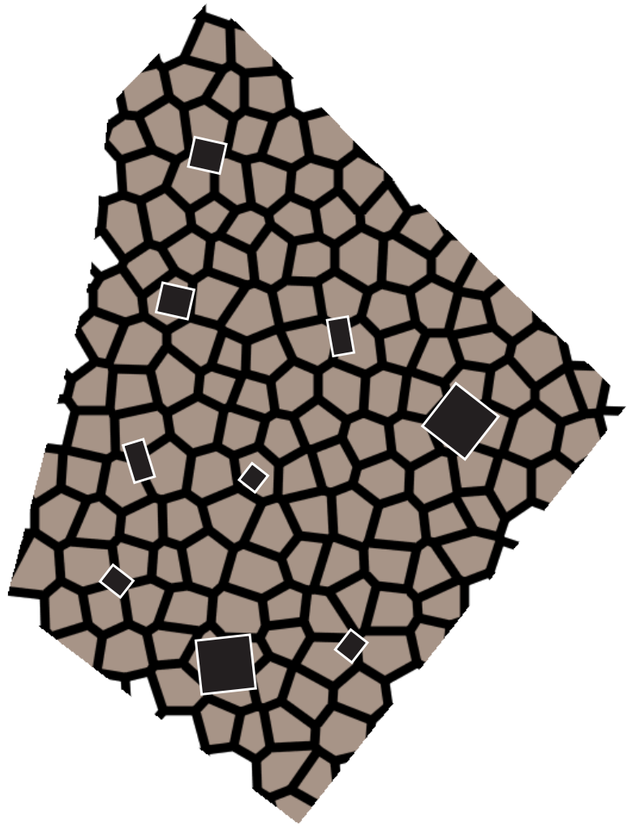

In de buurt zijn een 9-tal ensembles te onderscheiden. Deze combinaties van openbare ruimte en verkaveling zijn bijzonder en geven structuur aan de buurt. De nieuwe woonbuurt is weliswaar zo klein dat de structuur vrij eenvoudig en duidelijk zal zijn, toch kunnen ensembles ook daar ingezet worden.

3. STEDENBOUWKUNDIG PLAN NIEUW ZANDVOORT NOORD

Stedenbouwkundige structuur

De stedenbouwkundige structuur van Zandvoort Noord borduurt verder op het bestaande tuindorp Zandvoort. Het verkavelingpatroon is op een logische wijze doorgezet door de inzet van geknikte en gebogen straten. Tevens is een reeks ensembles ontworpen, in aanvulling op de ensembles in het bestaande tuindorp.

Profielopbouw

De straatprofielen zijn bewust smal gehouden. Het basisprofiel bestaat uit trottoirs aan weerszijden en centraal een rijbaan met hierlangs aan beide zijden langsparkeren afgewisseld met bomen.

Parkeren

In het nieuwe Zandvoort Noord kan op een andere manier met het parkeervraagstuk worden omgegaan. Brede profielen gevuld met geparkeerde auto's passen niet bij het tuindorpkarakter dat wordt nagestreefd.
Om toch aan de parkeernorm van 1,9 te kunnen voldoen worden de achterpaden tussen de achtertuinen opgewaardeerd tot parkeergebied, waarbij een deel van de auto's op eigen erf staat (in de achtertuin) en een deel geconcentreerd aan de parkeerstraat.

Water en Groen

Omdat Zandvoort Noord wordt omgeven door grootschalig groen en water (plantsoen langs de Abraham Bloemaart Corneliszstraat, het speeltuingebied en de IJsbaan) is het niet noodzakelijk veel groen en water in het gebied zelf toe te voegen. Wel worden er kleine groenelementen toegevoegd, die onderdeel vormen van een ensemble. Dit betreffen onder andere een langgerekt plantsoen langs de J. van der Ulfstraat en het centrale vierkante plein in het verlengde van de Adriaan Daetselaarstraat.

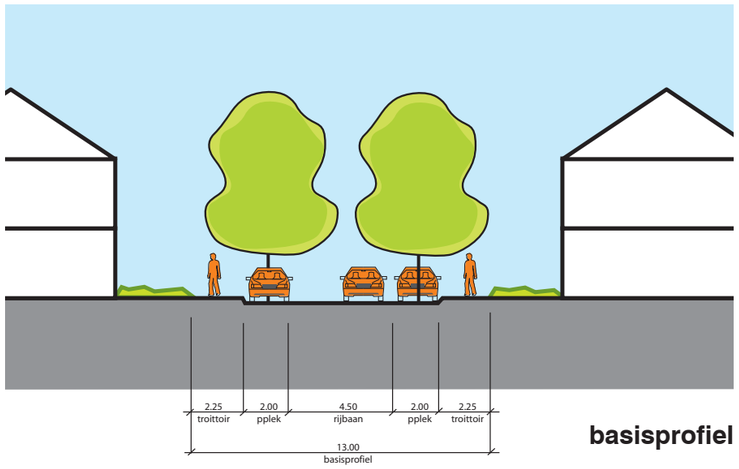

basisprofiel

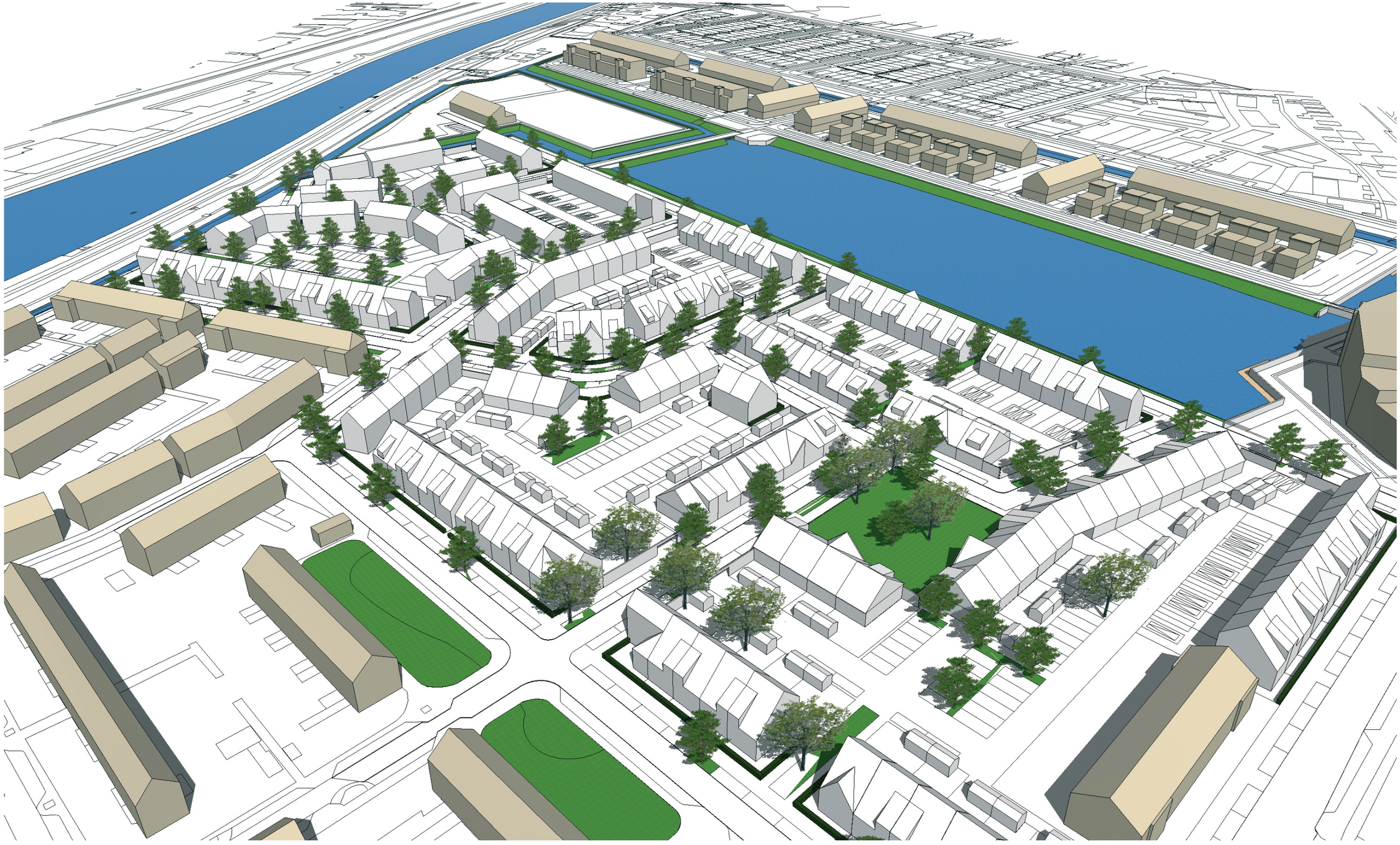

VOGELVLUCHT VAN TUINDORP ZANDVOORT KIJKEND IN NOORDWESTELIJKE RICHTING

VOGELVLUCHT VAN TUINDORP ZANDVOORT KIJKEND IN ZUIDWESTELIJKE RICHTING

ALGEMENE BEELDKWALITEITSCRITERIA

Symmetrie
Tuindorpen worden gekenmerkt door een rustig beleving bij het beeld dat het oproept. Dit ontstaat door een symmetrische systematiek in de stedenbouwkundige opzet, maar ook door symmetrie op het niveau van de architectonische uitwerking terug te laten komen.

Schuine kap
De bebouwing en de openbare ruimte versterken elkaar in een tuindorp altijd. De bebouwing moet dus niet te prominent aanwezig zijn en heeft daarom bijna altijd een schuine kap. Belangrijk is dat men in het straatbeeld veel dakvlak ervaart.

Detaillering
Daarnaast worden tuindorpen gekenmerkt door een nauwkeurige detaillering in het metselwerk. Dit geldt zowel voor de bebouwing als voor de gebouwde erfafscheidingen en draagt zelfs bij aan een logische voortzetting van beide.

4. BEELDKWALITEIT ZANDVOORT

Het beeldkwaliteitplan is één integraal plan, voor zowel de nieuwbouwopgave van Zandvoort Noord als voor de herstructureringsopgave in Zandvoort Midden en Zuid. Eén en ander betekent dat de onderdelen die betrekking hebben op de buitenruimte voor het gehele plangebied gelden en dat onderdelen die betrekking hebben op de architectuur specifiek gericht zijn op de nieuwe ontwikkelingen in Zandvoort Noord.
Gestart wordt met algemene beeldkwaliteitscriteria, gevolgd door regels die gelden voor de stedenbouwkundige ensembles. Hierna volgen de regels die gelden voor de architectuur en tenslotte de regels die gelden voor de buitenruimte.

4.1 Algemene Beeldkwaliteitscriteria

Om aansluiting te zoeken bij het bestaande tuindorp Zandvoort geldt er een aantal algemene beeldkwaliteitscriteria. Dit zijn de criteria die als basis dienen voor de eenheid en uitstraling van het tuindorpkarakter.
Belangrijke elementen hierin zijn; symmetrische systematiek, langskappen, nauwkeurige detaillering van metselwerk, toepassing van stucwerk, verticale geleding en bijzondere aandacht voor ritmiek.
Aan deze algemene criteria zijn geen regels verbonden, omdat nuanceverschillen mogelijk moeten blijven. Om een goede aansluiting op het bestaande tuindorp te realiseren, is het echter wel noodzakelijk om in de verdere planvorming deze criteria als basis te gebruiken voor de nieuwe ontwikkelingen in Zandvoort Noord.

Stucwerk
De toepassing van stucwerk kan gebruikt worden om een rustiger straatbeeld te bewerkstelligen. Daarnaast is het ook goed te gebruiken om de woningen kleiner te laten ogen, door de suggestie te wekken van een lagere verdiepingshoogte.

Geleding
De bebouwing in tuindorpen is vaak eenduidig geleed. In tuindorp Zandvoort is een verticale geleding toegepast, met lage kozijnen die zorg dragen voor een duidelijke relatie tussen binnen en buiten.

Ritmiek
Een laatste instrument wat veel gebruikt wordt om de eenheid van het tuindorpkarakter kracht bij te zetten is, het toepassen van een bepaalde ritmiek in de gevelindeling en dakindeling.

STEDENBOUWKUNDIGE ENSEMBLES

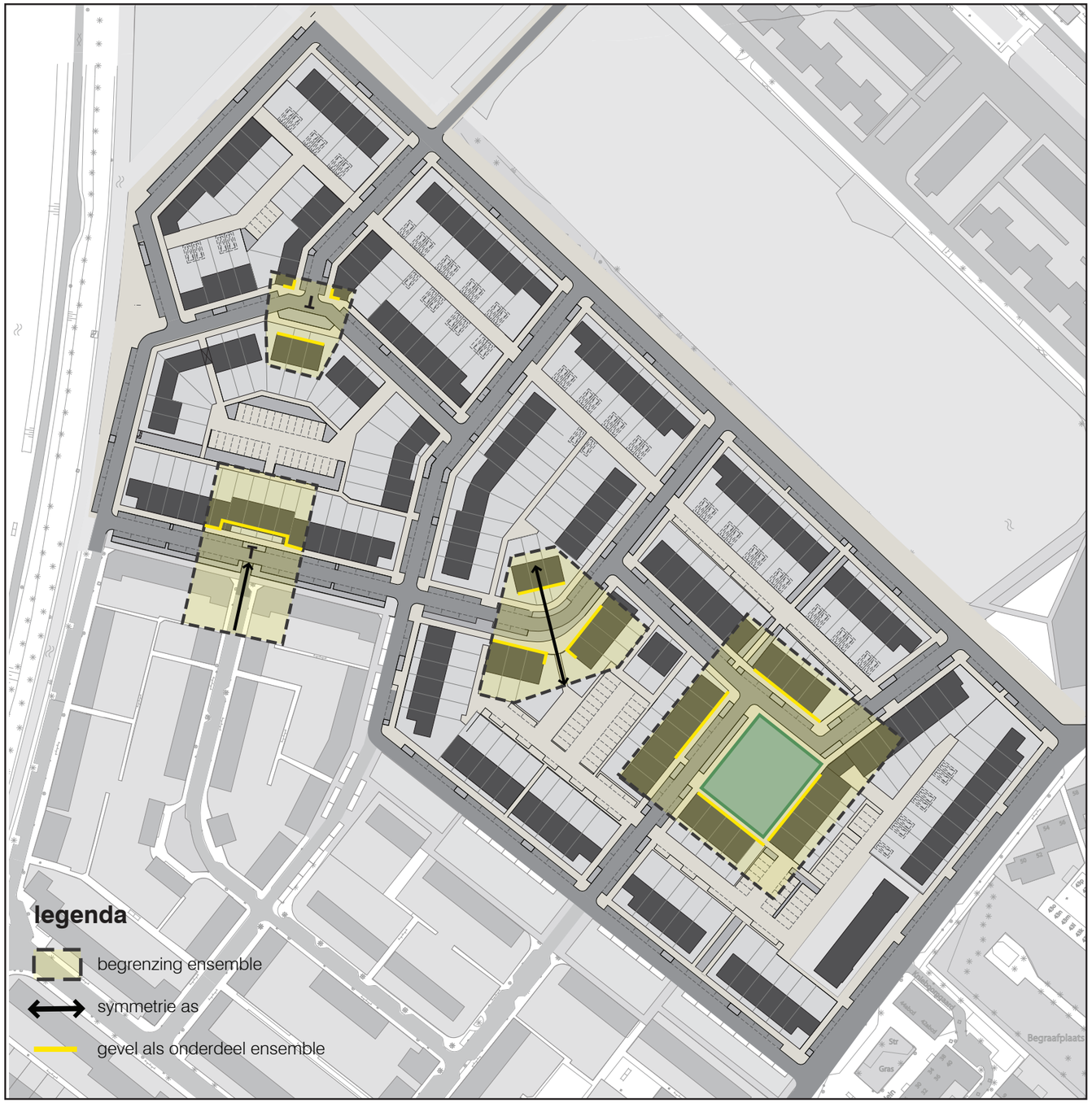

4.2 Stedenbouwkundige Ensembles

Het karakter van een tuindorp wordt verder versterkt door een aantal stedenbouwkundige ensembles. Uit de inventarisatie en analyse van d.d. 14 maart 2005 is duidelijk naar voren gekomen dat dergelijke ensembles in Zandvoort Midden en Zuid aanwezig zijn. In het nieuw te ontwikkelen plangebied van Zandvoort Noord is dan ook een aantal nieuwe stedenbouwkundige ensembles toegevoegd. Deze stedenbouwkundige ensembles zijn zorgvuldig in het verkavelingplan ingebed en zijn de structuurdragers voor de nieuwe ontwikkelingen.
De stedenbouwkundige ensembles staan niet op zichzelf. Zij maken daadwerkelijk onderdeel uit van het grotere geheel. Zij begrenzen open ruimten, geven overgangen aan en begeleiden hoekverdraaiingen in de stedenbouwkundige opzet. Doordat ze onderdeel uitmaken van het grotere geheel, is het stedenbouwkundige ensemble ook meer dan alleen de bebouwing. Een stedenbouwkundig ensemble wordt gevormd door een goed afgestemd ontwerp van architectuur, stedenbouw en openbare ruimte. Bij de uiteindelijke realisatie is het van belang dat de stedenbouwkundige ensembles duidelijk als geheel herkenbaar blijven.

Regels

- De stedenbouwkundige ensembles hebben een hoogwaardig uitwerkingsniveau voor de bebouwing en de openbare ruimte.

TERUGSPRINGEN T-SPLITSING

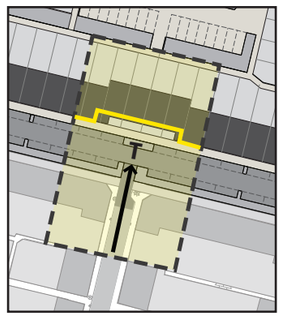

SYMMETRISCHE 45 GRADEN HOEK

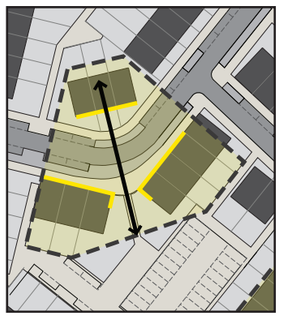

VERBIJZONDERING BIJ T-SPLITSING

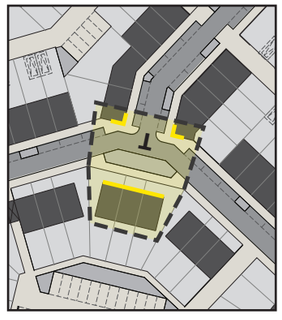

OMSLOTEN BUURTPLANTSOEN

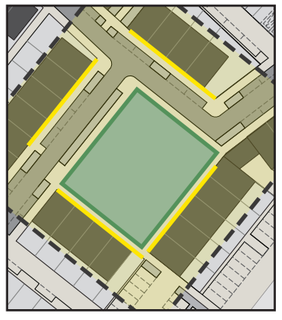

GEVEL EN GOOTHOOGTE

4.3 Gevel en goothoogte

Het karakter van een tuindorp wordt mede bepaald door de goothoogte en de uitstraling van de gevels. De tuindorpen zijn van oorsprong kleinschalig van opzet. Zij werden gebouwd om de arbeiders een goed onderdak te bieden in de nabijheid van de grotere fabrieksterreinen in het land. De huidige wooneisen volstaan echter allang niet meer met het woonoppervlak wat de tuindorpen zo kenmerkt. De woningen waren klein en de goot lag vaak op de eerste laag of net iets daarboven. Het is daarom van belang dat bij de realisatie van een tuindorp van deze tijd zeker vanaf straatniveau woningen met een kap te ervaren zijn. Vlakken stucwerk kunnen hierbij meehelpen om de woningen minder groot te laten lijken.

Regels

- De standaard goothoogte voor de nieuwbouw in Zandvoort Noord bedraagt 5m.
- Ten behoeve van de woningdifferentiatie zijn er ook seniorenwoningen in het plan aanwezig. De maximale goothoogte voor deze woningtypologie is 3m.
- Aan de randen van het tuindorp en daar waar de profielen ruimer zijn opgezet bedraagt de maximale goothoogte 6m.

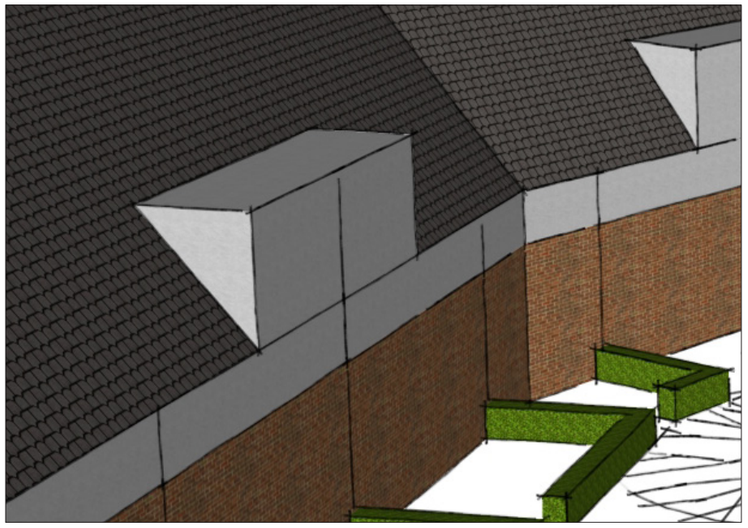

DAKKAPEL ALS ONDERDEEL VAN DE GEVEL

DAKKAPEL AAN DE ACHTERZIJDE OP 3E LAAG MOGELIJK ZODAT DAARONDER HET DAKVLAK ZICHTBAAR BLIJFT.

DE VORM VAN EEN KAP IS LEIDEND AAN DE VOORZIJDE, DAKOPBOUWEN TOEGESTAAN ALS ONDERDEEL VAN DE GEVEL

DAKKAPEL ALS ONDERDEEL VAN DE GEVEL

LANGSKAP

DAKKAPEL ONDERDEEL RITMIEK

ARCHITECTONISCHE VERBIJZONDERINGEN

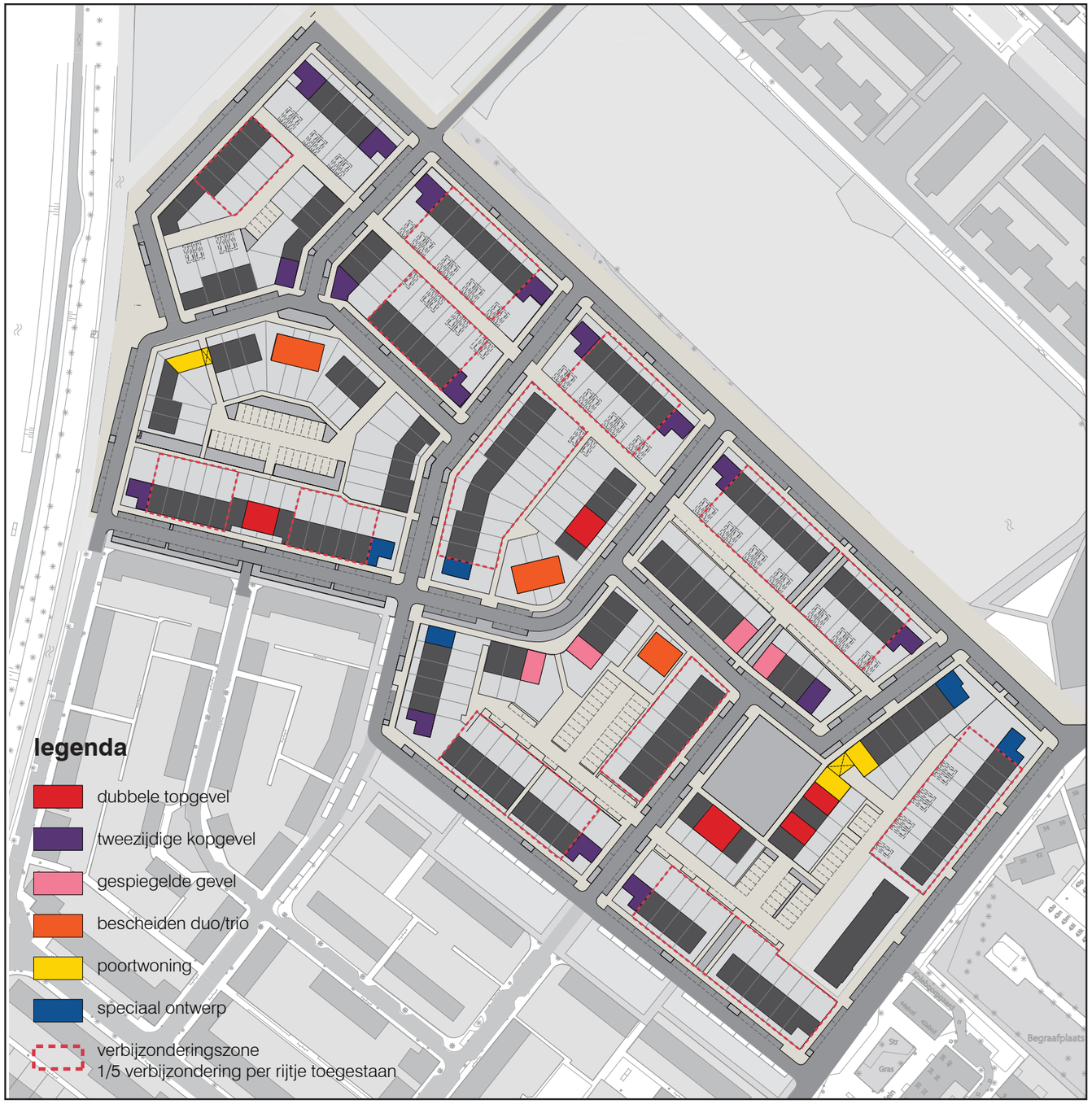

4.4 Architectonische verbijzonderingen

Over het algemeen zijn er in tuindorpen weinig standaard rechte rijwoningen te vinden. Daar waar de verkaveling gelegenheid biedt om een architectonisch verbijzondering door te voeren, wordt dit niet nagelaten. In Zandvoort Noord is een aantal van deze architectonische verbijzonderingen geïnspireerd op het bestaande tuindorp. Dubbele topgevels zijn toegepast op T-splitsingen en liggend aan bijzondere openbare ruimte. Op hoeken waar woningen met hun voor- en zijgevel aan twee belangrijke straten grenzen worden tweezijdige kopgevels toegepast. Gespiegelde gevels zijn ingezet als accentuering van een hoekwoning. Tenslotte zijn de overige verbijzonderingen ontstaan door de speciale plaats in de stedenbouwkundige structuur. En geeft de parkeerstraat bijvoorbeeld een mooie aanleiding om een poortwoning te realiseren.
Er blijft een aantal zones over waar nog wel verbijzonderingen mogelijk zijn, maar waar de exacte locatie nader te bepalen is. Om de verbijzonderingen ook echt bijzonder te houden is een maximum van 1/5 van de zone toegestaan.
Deze architectonische verbijzonderingen leveren ook vaak prima gelegenheden op voor variatie in de woningplattegronden. Al deze verbijzonderingen dragen bij aan het specifieke karakter van het tuindorp.

Regels

- Architectonische verbijzonderingen zijn alleen toegestaan zoals aangegeven op de kaart.
- In de verbijzonderingszones kan de basis van een langskap worden aangevuld met de voorgestelde en/of nieuwe verbijzonderingen. Hier geldt echter een maximum van 1/5 van de zone. Bijvoorbeeld: In een verbijzonderingszone zijn 7 woningen aanwezig, dan betekent dit dat hier maar *7/5=1,4* = 1 woning verbijzonderd mag worden. 11 woningen aanwezig; *11/5=2,2* = 2 verbijzonderde woningen toegestaan.

dubbele topgevel

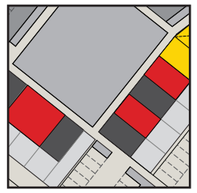

gespiegelde gevel

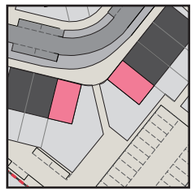

tweezijdige kopgevel

poortwoning

speciaal ontwerp

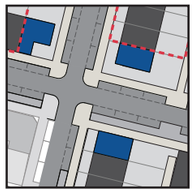

bescheiden duo/trio

ERFAFSCHEIDINGEN

4.5 Erfafscheidingen

Eén van de kenmerken van een tuindorp is de bijzondere aandacht voor erfafscheidingen. Van oorsprong kende Zandvoort alleen muren als erfafscheidingen. Andere tuindorpen hebben echter ook groene erfafscheidingen. Tegenwoordig is in Zandvoort ook veel meer variatie aanwezig, zij het op een voor een tuindorp te willekeurige wijze. Verder is het kenmerkend voor Zandvoort dat woningen ofwel een voortuin hebben ofwel direct aan het trottoir grenzen. Omdat erfafscheidingen in een tuindorp een belangrijke positie innemen, dient het systeem voor de toepassing zorgvuldig ontworpen te worden (inrichtingsplan). Het uitgangspunt voor het systeem is dat het de stedenbouwkundige structuur en de architectuur versterkt, en dat het bijdraagt aan de voor Zandvoort zo kenmerkende kleinschaligheid en intimiteit. Om dit te bereiken worden de in de stedenbouwkundige structuur en architectuur herkenbare ensembles voorzien van eenzelfde erfafscheiding. Groene erfafscheidingen zijn een belangrijk middel om de wijk een groene, vriendelijke uitstraling te geven, zeker gezien de beperkte maat van het openbaar groen. Afwisseling met muurtjes voorkomt dat in alle straten er hetzelfde beeld ontstaat. Bij het ene ensemble wordt dan ook gekozen voor hagen, bij het andere voor muren. In de parkeerhoven in Nieuw Tuindorp, waar het achtererf een behoorlijke maat krijgt, is het noodzakelijk de erfafscheidingen zorgvuldig vorm te geven. Dit wordt gedaan door middel van lage muurtjes met daarop een begroeid stalen hekwerk of een haagbeplanting.

De achterpaden in het bestaande tuindorp zijn vaak breed. De schuttingen aan de achterzijden zijn op enkele plaatsen dan ook zichtbaar vanaf de straat. Door in het gehele tuindorp aan de achterzijden een uniforme erfafscheiding van 1,80m toe te passen, ontstaat in de achterpaden een aangenaam milieu. Deze erfafscheidingen zullen aansluiten op de nieuwe ontwikkelingen en bestaan uit een muurtje van 0,60m met daarboven een begroeid stalen hekwerk of een haag tot 1,80m. Het vervangen van schuttingen kan op een aantal plekken gecombineerd worden met het versmallen van de achterpaden tot een minimum breedte van 2,00 meter. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de behoeften van veel bewoners, die nu een kleine achtertuin hebben. Deze versmalling moet zorgvuldig uitgewerkt worden in het inrichtingsplan. Indien er plaatsen zijn waar brede achterpaden beëindigd worden door een poort dienen de mogelijkheden nader onderzocht te worden.

Regels

- *Voorkanten;*

hagen: hoogte: 0,6-0,8m, Ligustrum vulgare of Carpinus betulus
of lage muurtjes: hoogte 0,6 m, met de woning mee ontworpen.

- *Zijkanten*

Lage muurtjes: hoogte: 0,6m, metselwerk of hoge muren van 1,80m met een opengewerkte structuur. Indien voorzien van een poort t.b.v. de ontsluiting van de achterpaden dient de totaal aangrenzende tuinmuur 2,50m hoog te worden uitgevoerd.

- *Achterzijde*

Lage muurtjes met daarop begroeid stalen hekwerk (zwart, metaalkleur of donkergroen) of een haagbeplanting. Hoogte van de muurtjes 0,6m, totale hoogte 1,80 meter. Hier worden uniforme tuinhuisjes/schuren en een tuinhek met begroeiing (kant en klaar haag/hekwerk) toegepast.

N.B. Schuttingen zijn niet toegestaan!

gemetselde erfafscheiding

groene erfafscheiding (haag)

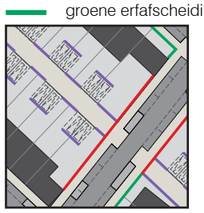

BEBOUWING WORDT IN 1 GEHEEL MET DE TUINMUUR ONTWORPEN.

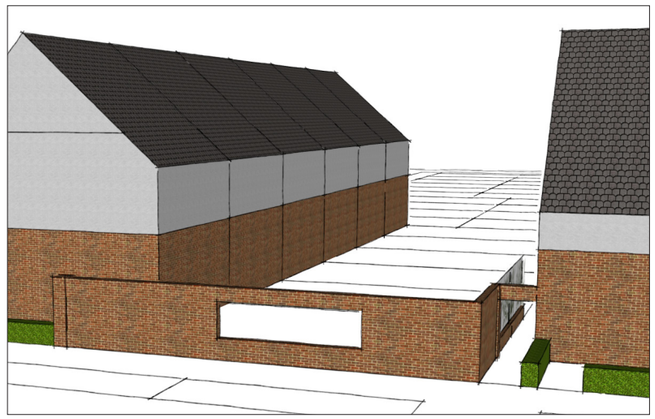

ACHTERTUIN AAN OPENBAAR GEBIED AFGESCHERMD MET OPENGEWERKTE EN GEMETSELDE TUINMUUR.

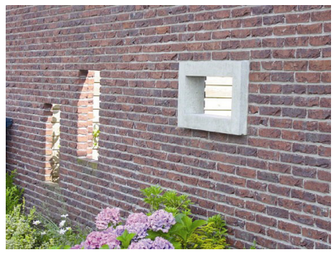

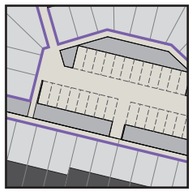

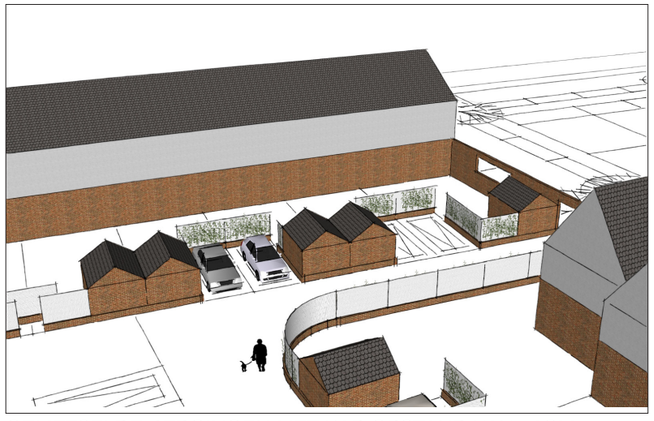

GEMETSELDE BERGINGEN MET KAP, OPSTAND VAN 40CM WORDT DOORGEZET EN IS DE BASIS VOOR EEN BEGROEIDE ERFAFSCHEIDING.

GEEN POORTEN AAN DE ACHTERZIJDE, MAAR EEN GECOMBINEERDE ENTREE.

lage muur met daarop begroeid hekwerk/haag

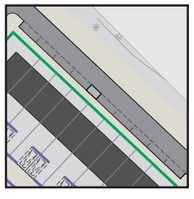

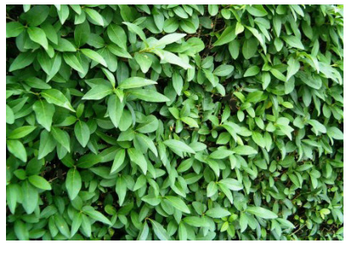

REFERENTIE HAGEN VOORZIJDE

POORTEN

4.6 Poorten

Een ander belangrijk kenmerk zijn de poorten die toegang tot de achterpaden en achtertuinen verschaffen. Deze zijn in het huidige tuindorp op diverse plaatsen terug te vinden. In Nieuw Tuindorp worden deze poorten eveneens toegepast bij de achterpaden. Belangrijk is dat de poorten een vanzelfsprekende eenheid vormen met de hoge (zij)tuinmuren of een verlengstuk zijn van de gevel van de hoekwoning. De architectuur van de poorten, de hoge tuinmuren en de woningen moet dan ook zorgvuldig op elkaar afgestemd zijn. De poorten dienen allemaal familie van elkaar te zijn.

Regels

- Alle parkeerstraten dienen via een poort bereikbaar te zijn. Deze poort maakt integraal onderdeel uit van de tuinmuren van het tuindorp.

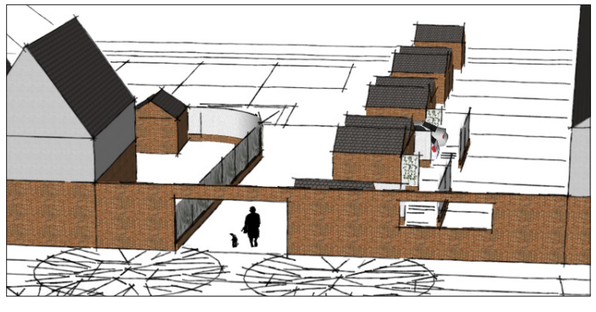

REFERENTIE POORTEN

BOMENPLAN

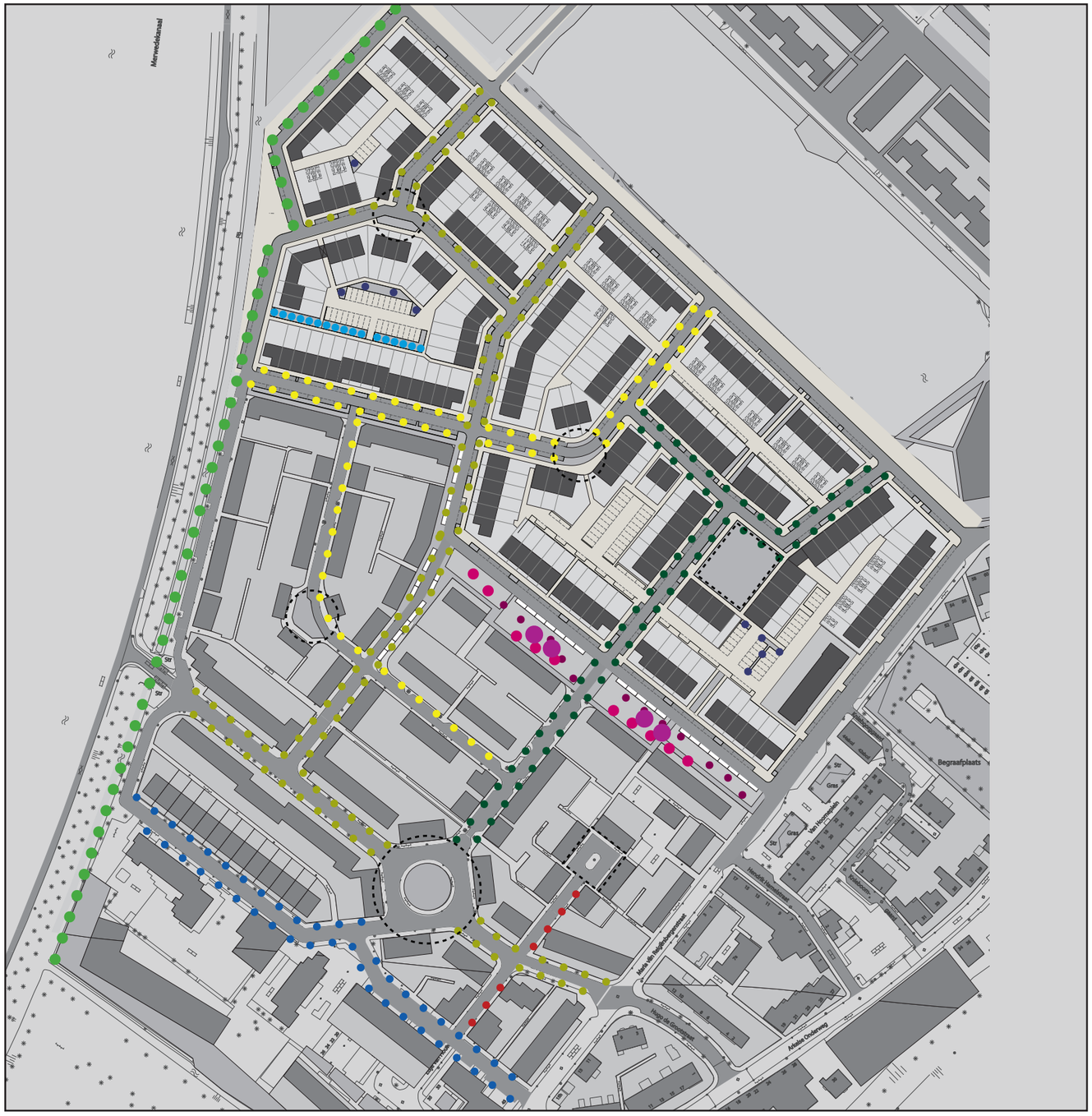

4.7 Boomstructuur

Omdat de wijk een tekort aan groen kent is de kwaliteit van het wel aanwezige groen van groot belang. Goede groeiplaatsen voor de straatbomen zijn een belangrijk aandachtspunt. Verder is een synergie tussen de stedenbouwkundige structuur en de groenstructuur van belang voor de leesbaarheid van de wijk. De boomstructuur moet de stedenbouwkundige structuur van het tuindorp versterken. Zandvoort Zuid, Midden en Noord moeten één geheel gaan vormen. Vanuit deze gedachte wordt de stedenbouwkundige structuur geanalyseerd op doorgaande structuren, ensembles en bijzondere plekken. Per lijn, ensemble of plek wordt 1 boomsoort toegepast. Tegelijkertijd wordt ervoor gewaakt dat er een veelheid aan verschillende boomsoorten ontstaat. Dit zou de overzichtelijkheid en herkenbaarheid in negatieve zin beïnvloeden. Uitgangspunt is verder om de vitale bestaande bomen zo veel mogelijk te behouden. Slechte bomen worden verwijderd en eventueel vervangen. Bestaande bomen die te groot zijn voor het straatprofiel worden verplant, vervangen of verwijderd.

Indien het profiel het toelaat worden er bomen aan beide zijden van de rijloper aangeplant. Als bomen aan twee zijden niet mogelijk zijn worden aan een kant van de weg bomen geplant. Straatbomen worden niet in laanvorm (tegen over elkaar) maar in driehoeksverband aangeplant. De onderlinge afstand is afhankelijk van de kroon. Aandachtspunt: kleine bomen niet te ver uit elkaar plaatsen in verband met een zwak beeld. Om de vrije doorgang voor voetgangers te garanderen komen bomen niet in het trottoir, maar tussen de parkeervakken (eventueel op trottoirniveau).
Boomspiegels in verharding zijn minimaal 2x2 en worden ingeplant met bodembedekkers. De boomkeuze wordt in het inrichtingsplan gemaakt, aangezien het definitief stedenbouwkundig plan en de definitieve straatprofielen inzicht moet geven in de beschikbare ruimte.

De kruising van de Hugo de Grootstraat met de Jan van der Heijdenstraat is een stedenbouwkundig ensemble. Beide straten worden voorzien van 1 boomsoort om hun relatie te benadrukken. Ditzelfde geldt voor de Hendrik Verschuringstraat en de Jacob v/d Ulftstraat.
De beplanting vanuit de bestaande Adriaan Daetselaarstraat wordt doorgezet in het nieuwe tuindorp. De straat komt uit op een pleinruimte, een bijzondere plek in de stedenbouwkundige structuur. Alle overige straten die naar het ‘pleintje’ leiden worden voorzien van dezelfde boomsoort.
De Herman de Ruyterstraat en het verlengde daarvan worden als een eenheid beschouwd. Hier wordt één boomsoort toegepast. Dit geldt eveneens voor de D.R. Kamphuyzenstraat.
Vanwege het ruime profiel worden in de Abraham Bloemaart Corneliszstraat diverse soorten van 1e, 2e en 3e grootte toegepast. Bij de sortimentskeuze dient speciale aandacht te worden besteed aan bloesem en herfstkleur.
Op alle parkeerhoven wordt dezelfde boomsoort (3e grootte) toegepast, zodat alle hoven eenzelfde uitstraling krijgen.

Overig groen

Op de bijzondere plekken in de stedenbouwkundige structuur krijgt de groenstructuur extra aandacht. Dit is een ontwerpopgaven die per plek uitgewerkt dient te worden in het inrichtingsplan.

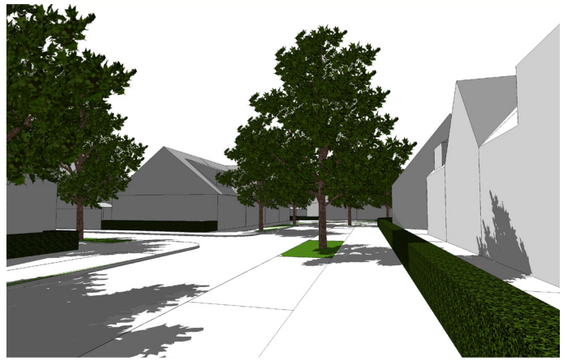

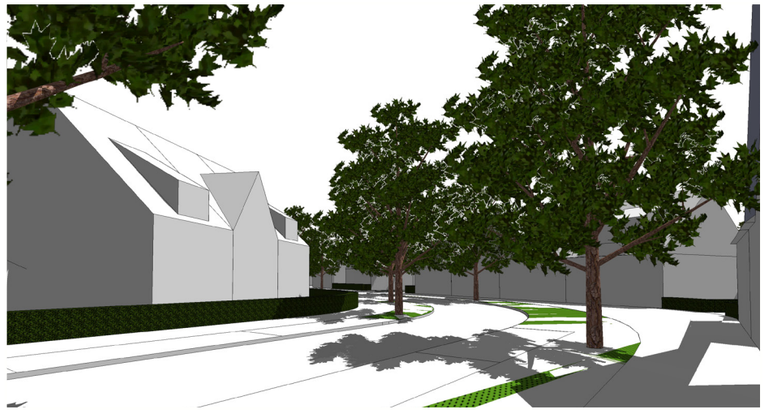

VERKEERSRUIMTE

4.8 Verkeersruimte

Ten behoeve van de samenhang in de openbare ruimte wordt in geheel Zandvoort dezelfde verhardingsmaterialen en inrichtingsprincipes toegepast. Bij de keuze voor de materialen is ingespeeld op het karakter van het tuindorp. De kleinschaligheid van de woningen en de historische sfeer in de wijk worden vertaald in de buitenruimte. De gekozen materialen dragen bij aan een hartelijke en intieme sfeer.

Trottoirs

De kleinschaligheid, de historische sfeer, komt tot uiting in de openbare ruimte door de trottoirs niet uit te voeren in de utilitaire 30x30 betontegel, maar in een kleinere 15x30 tegel.

Afmetingen trottoirs in Zandvoort Noord
De gewenste breedte is 2,25 meter.

Afmetingen in het bestaande tuindorp
De gewenste breedte is 2,00 meter. Het uitgangspunt is om op het trottoir een vrije doorgang van minimaal 1,80 te creëren.
Indien de totale profielbreedte dit niet toelaat, wordt eenzijdig een trottoir van minimaal 1,50m aangelegd.

Materiaal en straatverband
Betontegel, kleur: grijs. Afmetingen: 15x30
De trottoirs en de achterpaden worden aangelegd in halfsteensverband, haaks op de looprichting.

Achterpaden

De achterpaden zijn op enkele plaatsen zeer breed. Als minimale maten worden 1,5 meter voor een doodlopend achterpad en 2,0 meter voor een doorgaand achterpad aangehouden. Omdat veel bestaande tuinen relatief klein zijn, kan eventuele extra ruimte in de achterpaden bij de herstructurering en renovatie van de woningen bij de particuliere tuin getrokken worden.

Materiaal en straatverband
Rumbelstones van Bleijko kleur: Oker/Donkerbruin vlam. Afmetingen: 21x14x6/8

De achterpaden en parkeerhoven achter de woningen worden aangelegd in halfsteensverband, haaks op de looprichting.

Rijlopers

Er worden in de rijlopers geen drempels toegepast. De rijlopers worden, zoals nu ook al het geval is, uitgevoerd in gebakken materiaal.

Afmetingen
Worden bepaald in het inrichtingsplan

Materiaal en straatverband
In Zandvoort Midden en Zuid worden bestaande straatbakstenen hergebruikt.
In Zandvoort Noord wordt een bruine, dikformaat baksteen toegepast, die

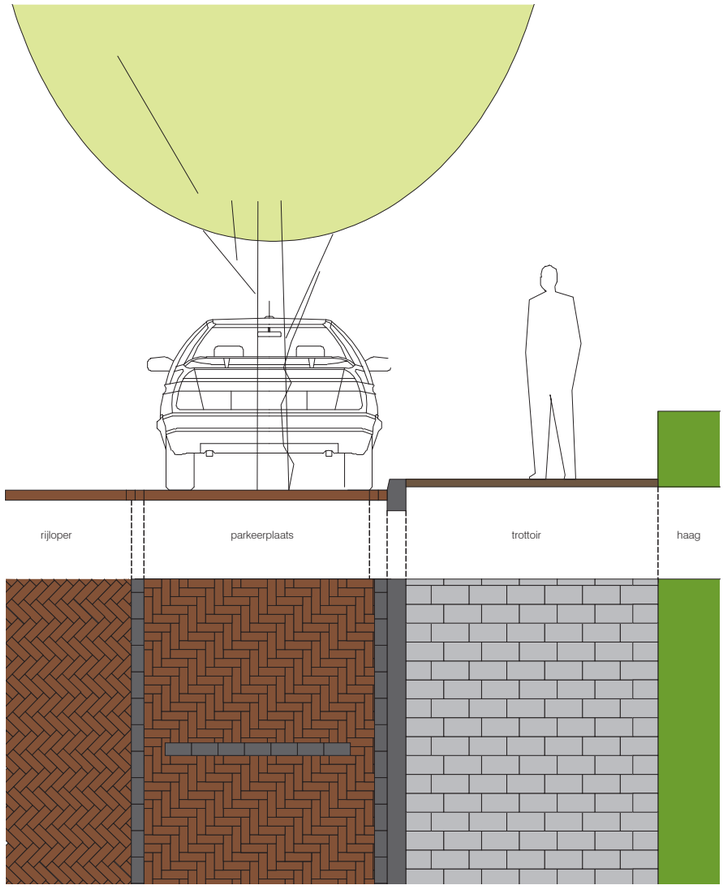

principeprofiel en materialisering

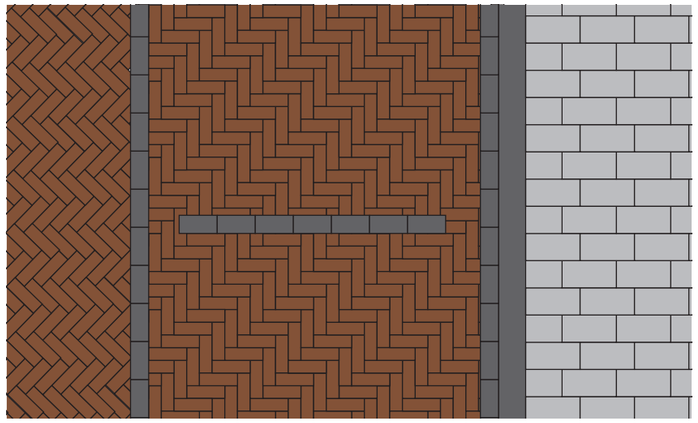

principe vormgeving parkeerplaatsen

referentie materiaal rijloper en opsluiting

aansluit bij de bestaande baksteen in Zandvoort Midden en Zuid.
Alle rijlopers worden uitgevoerd in keperverband.

Parkeervoorzieningen

Parkeren vind zo veel mogelijk plaats in duidelijk aangegeven en uniform vormgegeven parkeervakken.
In het nieuwe Tuindorp is het uitgangspunt om parkeren zo veel mogelijk achter de woningen te concentreren. Deze parkeerhoven liggen op trottoirniveau en worden bestraat met hetzelfde materiaal als de achterpaden, waardoor duidelijk is dat men zich in het voetgangersdomein bevindt. Overdag, wanneer er geen of weinig auto's zijn de hoven een aangename autoluwe verblijfsruimte.

Afmetingen
Langsparkeervakken ; 2,00x6,00m
Haakse parkeervakken: 2,25x5,00m (alleen mogelijk bij een wegbreedte van 6,00 meter)

Materiaal en straatverband
Alle parkeervakken worden bestraat met een bruine, dikformaat baksteen. De kleur wordt afgestemd op de baksteen in de rijloper.
De belijning wordt aangebracht met hardsteenkleurige baksteen in keiformaat zoals aangegeven in de afbeelding principeprofiel en materialisering.

Alle parkeervakken worden uitgevoerd in elleboogverband.

Opsluiting en afwatering

Trottoirs worden opgesloten met betonnen trottoirbanden 13/15 in hardsteenkleur.
Langs boomspiegels worden verzonken opsluitbanden toegepast.

De afwatering van de rijloper en aanliggende trottoirs geschied middels een streklaag langs de trottoirs (keiformaat baksteen, hardsteenkleur) met trottoirkolken.
In de achterpaden worden straatkolken toegepast in het midden van het pad.
De verhoogde parkeerhoven worden voorzien van molgoten met straatkolken tussen de parkeervakken en de rijloper.

referentie verharding rijloper

referentie achterpaden: Rumbelstones Bleijko Beton

referentie profiel

STRAATMEUBILAIR

SAB1
Samson (RAL 7016)

Piazza
Erlau (RAL 7016)

Capitole
Bammens (RAL 7016)

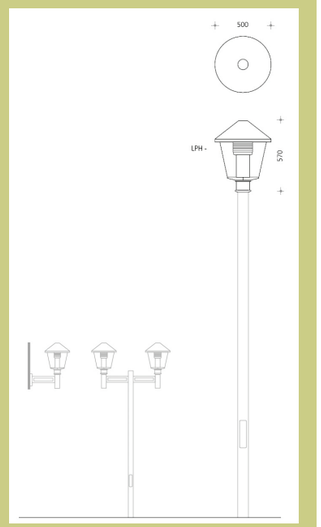

Alphetta *Selux (RAL 7016)*

4.9 Straatmeubilair

Voor de straatverlichting is een armatuur toegepast dat niet past in een woonwijk en evenmin aansluit bij het karakter van een tuindorp. De masten en de armaturen hebben een utilitair karakter.
Een veelheid aan paaltjes ontsiert het straatbeeld. Opvallend is verder dat door de hele wijk niet dezelfde palen gebruikt zijn.

Ten behoeve van de samenhang in de openbare ruimte wordt in geheel Zandvoort dezelfde lichtmasten en ander straatmeubilair toegepast. In Gorinchem wordt ernaar gestreefd de diversiteit in straatmeubilair tot een minimum te beperken. In Zandvoort wordt gezien het historische karakter van de wijk aansluiting gezocht bij het straatmeubilair en de verlichting zoals toegepast in de Gorinchemse binnenstad.

Lichtmasten

In aansluiting op de lichtmasten en armaturen die toegepast worden in de binnenstad van Gorinchem is gekozen voor het model Alphetta van Selux.

Bij smalle profielen worden lichtmasten eenzijdig toegepast. Dit gebeurt bij voorkeur aan de zijde waar ook de bomen staan, zodat aan de andere zijde een obstakelvrije looproute ontstaat. Lichtmasten en bomen staan om en om. De achterpaden worden voorzien van wandarmaturen. In de parkeerhoven wordt een combinatie van masten en wandarmaturen gemaakt.

De verlichting dient te worden uitgewerkt in het inrichtingsplan en in een verlichtingsplan.

Paaltjes

Het toepassen van paaltjes wordt zo veel mogelijk vermeden. Indien toch palen noodzakelijk zijn wordt overal dezelfde paal toegepast als in de binnenstad van Gorinchem: SAB1 of SAB4 van Samson (kleur: antraciet, RAL7016).

Banken en afvalbakken

Eveneens in aansluiting op het in de binnenstad toegepast meubilair wordt als afvalbak de neutrale en functionele Bammens Capitole met RVS staander voorgesteld. (kleur: antraciet, RAL7016).
Voor de banken is gekozen voor de Piazza van Erlau (kleur: antraciet, RAL7016).

Afvalbakken en banken worden op strategische plekken geplaatst. Met name bij speelplekken en verblijfsruimten. De locatie wordt bepaald in het inrichtingsplan.